

Nr 60

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370), m. m. jämte motioner.

Enligt utskottets hemställan i memorial 1968: 35 har riksdagen beslutat uppskjuta behandlingen av förevarande proposition och motioner till innevarande års höstsession.

Propositionen

I propositionen 1968: 81 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att anta därvid fogade förslag till

1) lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370),

2) förordning angående ändring i förordningen den 26 juli 1947 (nr 577) om statlig förmögenhetsskatt.

I propositionen föreslås regler som klarlägger hur studiemedelsavgifter skall behandlas i skattehänseende. Reglerna innebär att avdrag inte skall få göras vid inkomsttaxeringen för sådana avgifter. Vid förmögenhetstaxeringen skall återbetalningspliktiga studiemedel enligt förslaget behandlas som skuld och således avdragsrätt föreligga.

Genom prop. 1968: 29 har föreslagits att arbetslösa i åldern 60—66 år under vissa omständigheter skall få omställningsbidrag med 800 kr. i månaden. Omställningsbidrag avses skola utgöra skattepliktig inkomst. I förevarande proposition föreslås de skatteregler som bör gälla för omställningsbidragen.

Slutligen föreslås en redaktionell ändring i kommunalskattelagen som följd av riksdagens beslut hösten 1967 att upphäva bestämmelsen om avdragsrätt beträffande arvode för deltagande i statsrevision på annan ort än vederbörandes bosättningsort.

Författningsförslagen har följande lydelse.

I:o Förslag

till

Lag

om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370)

Härigenom förordnas, att 20 § och 33 § 1 mom. kommunalskattelagen den 28 september 1928¹ samt anvisningarna till 19 § samma lag skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

*(Nuvarande lydelse)**(Föreslagen lydelse)*

20 §.

Vid beräkningen ————— av 43 § 3 mom.

Avdrag må ————— å skuld;

avgift enligt förordningen den 15
december 1967 (nr 882) om studie-
medelsavgifter;

förlust, som ————— till kapitalförlust.

(Se vidare anvisningarna.)

33 §.

1 m o m. Från intäkt ————— såsom intäkt.

Avdrag får ————— tjänstens fullgörande.

Har den ————— gäld avdragas.

*I andra fall än i nästföregående
stycke sägs skall avdrag beräknas
på sätt i 2 mom. angives.*

Anvisningar

till 19 §.

Socialhjälp, begravningshjälp ——— inlagna medlemsavgifter.

Utbytes sådan ————— skattepliktig intäkt.

Bestämmelsen att ————— sistnämnda lag.

Skatteplikt föreligger ————— av motorfordon.

Näringshjälp eller bidrag enligt 57,
58 eller 62 § arbetsmarknadskungö-
relsen den 3 juni 1966 (nr 368) är
icke att hänföra till skattepliktig in-
komst, i den mån näringshjälpen
eller bidraget lämnats till bestridan-
de av kostnader, för vilka rätt till
avdrag icke föreligger vare sig direkt

Näringshjälp eller bidrag enligt 57,
58 eller 62 § arbetsmarknadskungö-
relsen den 3 juni 1966 (nr 368) är
icke att hänföra till skattepliktig in-
komst, i den mån näringshjälpen
eller bidraget lämnats till bestridan-
de av kostnader, för vilka rätt till
avdrag icke föreligger vare sig direkt

¹ Senaste lydelse av 20 § se 1965:573, av 33 § 1 mom. se 1967:915 och av anvisningarna till 19 § se 1967:628.

(Nuvarande lydelse)

såsom omkostnad eller i form av årliga värdeminskingsavdrag.

(Föreslagen lydelse)

såsom omkostnad eller i form av årliga värdeminskingsavdrag. *Omställningsbidrag enligt nämnda kungörelse utgör dock skattepliktig inkomst.*

Skatteplikt föreligger ————— mottagarens utbildning.
Enligt 46 § ————— och 32 §§.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling, och skall tillämpas första gången vid 1969 års taxering.

2:o) Förslag

till

Förordning**angående ändring i förordningen den 26 juli 1947 (nr 577)****om statlig förmögenhetsskatt**

Häri genom förordnas, *dels* att 5 § förordningen den 26 juli 1947 om statlig förmögenhetsskatt¹ skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges, *dels* att till samma paragraf skall fogas anvisningar av nedan angiven lydelse.

*(Nuvarande lydelse)**(Föreslagen lydelse)***5 §.**

Vid förmögenhetsberäkningen — — — beskattningsårets utgång.

Skuld, som — — — — — förfallen ränta.

Angående beräkningen — — — — — motsvarande tillämpning.

Borgensförbindelse, för — — — — — jämförliga skulder.

Under avdragsgilla skulder inbegripas även oguldna skatter av nedannämnda slag, nämligen dels debiterad preliminär skatt, som påförts den skattskyldige för året näst före det taxeringsår, varom fråga är, eller för något föregående år, dels slutlig skatt, som påförts den skattskyldige på grund av taxering under förstnämnda år eller under något föregående år, dels ock tillkommande skatt, varå den skattskyldige erhållit debetsedel under förstnämnda år eller tidigare.

Under avdragsgilla skulder inbegripas även oguldna skatter av nedannämnda slag, nämligen dels debiterad preliminär skatt, som påförts den skattskyldige för året näst före det taxeringsår, varom fråga är, eller för något föregående år, dels slutlig skatt, som påförts den skattskyldige på grund av taxering under förstnämnda år eller under något föregående år, dels ock tillkommande skatt, varå den skattskyldige erhållit debetsedel under förstnämnda år eller tidigare. *Vidare inbegripas åter-*

¹ Senaste lydelse av 5 § se 1948:765.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

betalningspliktiga studiemedel enligt studiemedelsförordningen den 4 juni 1964 (nr 401).

(Se vidare anvisningarna)

Anvisningar

till 5 §.

Avdrag för återbetalningspliktiga studiemedel får ske med summan, omräknad i kronor, av de basbelopp som återstår att betala med tillämpning av 29 § studiemedelsförordningen den 4 juni 1964 (nr 401). Vid beräkning av avdraget tillämpas basbeloppet vid ingången av året före taxeringsåret. Avdraget får ej överstiga det belopp som återstår att erlägga med hänsyn till 30 § första stycket förordningen.

Utöver avdrag enligt första stycket får avdrag göras för påförda, ej erlagda avgifter enligt förordningen den 15 december 1967 (nr 882) om studiemedelsavgifter i den mån debiteringen ej förfallit enligt 18 § samma förordning.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling, och skall tillämpas första gången vid 1969 års taxering.

Motiveringen för de i propositionen framlagda förslagen återfinns på nedan angivna sidor i propositionen.

Inledning, s. 5—6.

Studiemedelsavgifternas behandling i skattehänseende, s. 6—19.

Övriga frågor, s. 20.

Motionerna

Yrkanden

Motioner med anledning av propositionen

1) de likalydande motionerna I: 878 av herr *Lidgard m. fl.* samt II: 1134 av fru *Kristensson* och herr *Hamrin* i Kalmar, i vilka hemställts, att riksdagen i samband med behandlingen av proposition nr 81 i skrivelse till

Kungl. Maj:t begär förslag till 1969 års riksdag rörande avdragsrätt för studiekostnader;

2) de likalydande motionerna I: 879 av herr *Wirtén* och II: 1133 av fru *Frænkel*, i vilka hemställts, att riksdagen vid behandlingen av proposition nr 81 i skrivelse till Kungl. Maj:t anhåller om utredning angående studiekostnadernas behandling i skattehänseende, varvid även frågan om studiebidragens höjd bör beaktas.

Motioner vid riksdagens början

I) de likalydande motionerna I: 181 av herrar *Schött* och *Enarsson* samt II: 233 av herr *Lothigius*, i vilka hemställts, att riksdagen antar följande

Förslag

till

Lag om ändrad lydelse av 46 § 2 mom. kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370)

Härigenom förordnas att 46 § 2 mom. kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370) skall erhålla följande ändrade lydelse.

46 §.

2 mom. I hemortskommunen äger skattskyldig, som varit här i riket bosatt under hela beskattningsåret, därjämte njuta avdrag:

1) för periodiskt understöd eller därmed jämförlig periodisk utbetalning, som icke får avdragas från inkomsten av särskild förvärvskälla, dock att avdrag icke må ske för vad som utgått till person, tillhörande givarens hushåll, och ej heller, där understödet icke utgjort skadestånd, för vad som utgått till undervisning eller uppfostran åt någon som ej fyllt 17 år;

2) för *dels* — — — omyndiga barn;

3) för *dels* — — — försäkring; samt

4) för belopp — — — varje barn.

Har skattskyldig — — — eller underhållsbidraget.

Därest skattskyldig — — — nämnda tid.

Avdrag, som — — — 18 år.

II) de likalydande motionerna I: 640 av herrar *Mossberger* och *Georg Pettersson* samt II: 800 av herrar *Josefsson* i Halmstad och *Arweson*, i vilka hemställts, att riksdagen beslutar, att 32 § kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370) jämte anvisningar skall tillämpas i fråga om de personer, vilka friställts från hampberedningsverket i Visby och linberedningsverket i Laholm under år 1966 och i samband därmed erhållit avgångsvederlag;

III) de likalydande motionerna I: 644 av herrar *Harald Pettersson* och *Fälldin* samt II: 791 av herr *Antonsson*, i vilka hemställts, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t begär skyndsamt utredning om rätt till skatteavdrag för periodiskt understöd till studerande i enlighet med vad i motionerna anförts;

IV) motionen II: 478 av herrar *Jönsson* i Ingemarsgården och *Mundebo*, vari hemställts, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t anhåller om förslag rörande avdragsrätt vid beskattningen för periodiskt understöd till studerande samt om utredning och förslag angående studiekostnadernas behandling i skattehänseende.

Motivering

Motioner med anledning av propositionen

I: 878 och II: 1134

Starka skäl talar för införande av en rätt till avdrag för studiemedelsavgifter. Därmed skulle man uppnå större likformighet i beskattningen. Det progressiva skattesystemet tar endast i mycket begränsad utsträckning hänsyn till ojämnheter i inkomstnivån mellan olika beskattningsår. En person, vilkens inkomst är tämligen jämnt fördelad över ett relativt stort antal år, befinner sig i en mera gynnsam situation än en person med dels färre yrkesverksamma år, dels ojämnt fördelade inkomster mellan åren. Denna fråga är naturligtvis av särskild betydelse för individer med lång utbildning, eftersom deras yrkesverksamma tid med nödvändighet blir kort och skillnaden mellan begynnelselönen och slutlönen ofta är stor. Genom skattesystemets konstruktion drabbas de av en »överbeskattning» på ända upp till 25 procent jämfört med vad de skulle haft att erlagga, om deras totala inkomst varit jämnt fördelad på ett större antal år.

Allmänna skatteberedningen uppmärksammade denna fråga i sitt betänkande »Nytt skattesystem» (SOU 1964: 25), där man fastslog, att det progressiva skattesystemet, som utgår från beskattningsårets slutenhet, missgynnar personer med lång utbildning. Detta förhållande förtjänar att beaktas, när man bedömer utbildningskostnadernas behandling i skattehänseende.

Studietidens längd påverkar det antal ordsavdrag en individ kan utnyttja under sin livstid. Ordsavdragen är ett uttryck för tanken, att de elementära levnadskostnaderna bör vara befriade från skatt. För den som uppburit studiemedel kommer emellertid de elementära levnadskostnaderna under de inkomstlösa studieåren att beskattas i samband med att studiemedelsavgifterna erläggs, om inte avdragsrätt för dessa avgifter införes. Avdrag för studiemedelsavgifter kan alltså delvis ses som uppskjutna ordsavdrag.

Man kan jämföra kostnader för en lång utbildning med en rörelseidkares

investeringskostnader. Rörelseidkaren kan emellertid göra skatteavdrag för avskrivningarna på investeringsobjekten, medan den som investerar i sin egen utbildning inte har någon sådan möjlighet. Den nuvarande skattelagstiftningen missgynnar otvivelaktigt investeringar i utbildning jämfört med investeringar i realkapital, vilket skapar en inoptimal fördelning av den samlade investeringsverksamheten i samhället. Avdragsrätt för studiemedelsavgifter skulle innebära en förbättring i detta avseende.

Studiekostnaderna består dels av levnadskostnader, dels av direkta studiekostnader för exempelvis kursböcker, studiemateriel, exkursioner och avgifter. Dessa kostnader är en förutsättning för individens framtida inkomst och kan utan tvekan räknas in under den nuvarande skattelagstiftningens omkostnadsbegrepp. Även levnadskostnaderna under studietiden kan sägas utgöra en förutsättning för den framtida inkomsten, men i princip är sådana kostnader inte avdragsgilla i svensk skattelagstiftning. Emellertid har man rätt att göra avdrag för vissa typer av levnadskostnader och dessutom beviljas avdrag för förhöjda levnadskostnader i samband med intäkternas förvärvande. Därtill kommer, att levnadskostnader upp till ett skattefritt existensminimum och levnadskostnader som täcks av stipendium under vissa betingelser är skattefria. Det kan då anses motiverat, att även levnadskostnadernas andel av de totala studiekostnaderna skall betraktas som omkostnader, vilka inte skall beskattas utan vara avdragsgilla.

Bevillningsutskottet uttalade i sitt betänkande nr 14 år 1966 att ett tillgodoseende av kravet på avdragsrätt skulle genombryta principen att avdrag inte medges för kapitalavbetalning för skuld. Med anledning härav bör framhållas, att om de utgifter som föranlett skuldsättningen i sig bör vara avdragsgilla kan det förhållandet att utgifterna täckts genom skuldsättning inte utgöra ett argument mot avdragsrätt. Kostnader för resor till och från arbetet blir avdragsgilla, även om man lånat pengar för att bestrیدا kostnaderna. Av den anledningen bör studiekostnaderna vara avdragsgilla oberoende av finansieringssättet.

Det finns således principiella skäl för en avdragsrätt för studiekostnader. Det avgörande är enligt motionärernas mening, att skattekraften, eftersom den mäts i beskattningsbar årsinkomst, är olika stor hos personer med lång utbildning och hos personer med samma inkomst men utan motsvarande utbildningskostnader. Avdragsrätt för studiekostnader skulle till viss del utjämna denna olikhet.

Slutligen framhåller motionärerna, att studiemedelssystemet medverkat till en avsevärt större skuldsättning bland dem som bedriver högre studier än vad som förekom med det gamla finansieringssystemet. Att så är fallet kan utläsas därav, att det nuvarande studiebidraget endast uppgår till ca 22 procent av det totala studiemedelsbeloppet, medan man tidigare hade rätt att avskrivna 25 procent av sin studieskuld. Genom studiemedelssystemets konstruktion sjunker bidragsdelen kontinuerligt efter hand som penningvärdet

faller. Till detta kommer att de statsstipendier som fanns i det gamla systemet inte har någon motsvarighet i det nya.

I: 879 och II: 1133

Riksskattenämnden framhöll i samband med införandet av studiemedelsförordningen, att det inte är orealistiskt att betrakta studieskulden som en ackumulering av levnadskostnader motsvarande existensminimum. På grund av den av praktiska skäl motiverade regeln om beskattningsårets slutenhet kan för närvarande avdrag för dessa kostnader inte åtnjutas. Principen om beskattningsårets slutenhet har dock under senare år på flera håll genombrutits. I detta fall föreligger enligt motionärernas mening inga avgörande praktiska skäl mot att införa rätt till avdrag för amortering av studieskuld. Det avdragsgilla beloppet kan begränsas till ett maximerat schablonavdrag under ett begränsat antal år efter det vederbörande trätt ut i förvärvslivet. Av kammarrättens yttrande över departementspromemorian framgår att någon tillräckligt utförlig utredning inte finns för att frågan om avdragsrätt för studiemedelsavgiften i hela sin vidd skall kunna avgöras. Enligt motionärernas mening har därför kravet på att en sådan utredning verkställs starka skäl för sig. Det finns anledning att i ett sådant större sammanhang ta upp till bedömning även frågan om studiebidragets höjning. En sådan prövning är motiverad bl. a. på grund av att studiebidraget är nominellt bestämt, varför dess reella värde och köpkraft successivt urholkats genom den fortgående inflationen. En höjning skulle dessutom medverka till en breddning både socialt och geografiskt av rekryteringen till de högre studierna och dessutom nedbringa de studerandes skuldsättning.

Motioner vid riksdagens början

I: 181 och II: 233

Grunden till avdragsrätten för periodiskt understöd är att givarens skatteförmåga anses nedgå genom utgivande av understödet. Denna minskning av skatteförmågan kan givetvis i och för sig inte vara beroende av hur mottagaren använder understödet. Det undantag som gäller i fråga om person tillhörande givarens hushåll sammanhänger uppenbarligen med svårigheten att avgöra huruvida det i realiteten är fråga om ersättning för utförda tjänster eller enbart understöd. Av praktiska skäl kan detta undantag alltså sägas vara motiverat. När det är fråga om understöd till någons undervisning eller uppfostran föreligger emellertid inga sådana svårigheter — alltjämt under förutsättning givetvis att mottagaren inte tillhör givarens hushåll.

Bestämmelserna angående periodiskt understöd till studerande måste från de skattskyldigas synpunkt te sig högst egendomliga. En fader är oförhindrad att yrka och erhålla avdrag för periodiskt understöd till en son som har förvärvsarbete och kan försörja sig själv. Fadern får också avdrag för periodiskt understöd till en son som går helt sysslolös. Om emellertid denne se-

nare son beslutar sig för att börja studera och fadern alltjämt ger honom periodiskt understöd liksom tidigare, försvinner avdragsrätt för fadern.

Det är enligt motionärernas uppfattning högst angeläget att en ändring sker. Avdragsrätt för givaren bör förekomma även om understödet går till någon som studerar. Man bör dock ställa krav på att mottagaren skall ha nått viss ålder för att avdrag skall medgivas. Den åldersgräns som i detta avseende föreslogs av 1944 års allmänna skattekommitté i ett betänkande år 1950 utgjorde 17 år. Motionärerna biträder detta förslag.

I: 644 och II: 791

En skattskyldig kan med rätt till avdrag vid taxeringen lämna periodiskt understöd till barn som försörjer sig självt, under förutsättning att det inte längre tillhör föräldrarnas hushåll. Avdragsrätten gäller även för understöd till barn som inte arbetar. Men bedriver barnet studier, faller avdragsrätten bort.

Det kan inte gärna sägas att denna inkonsekvens i bestämmelserna om avdragsrätten utgör ett skäligt och riktigt beaktande av det värde som föräldrarnas understöd av barnens studier alltjämt måste anses ha från samhällets synpunkt. De frivilliga ekonomiska uppoffringar som görs för att möjliggöra ungdomars utbildning bör skattemässigt givetvis inte behandlas med större restriktivitet än andra former av periodiskt understöd.

Det är enligt motionärernas mening väsentligt, att avdragsreglerna får en utformning som inte påverkar olika inkomstgruppers möjligheter att lämna stöd. Särskilt när det gäller stöd till barnens utbildning bör det vara angeläget att stödet blir likvärdigt för olika grupper. Skatteförmån i proportion till understödsbeloppet kan garanteras genom avdrag direkt på den slutliga skatten.

II: 478

Riksdagen har vid flera tillfällen under 1950- och 1960-talen givit uttryck för att periodiskt understöd till annans undervisning, utbildning eller uppfostran bör ge rätt till avdrag för givaren och skatteplikt för mottagaren. På grundval av förefintligt utredningsmaterial bör det vara möjligt att skyndsamt genomföra en sådan reform. Utgivandet av periodiskt understöd minskar givarens skatteförmåga, medan för mottagaren en motsvarande förbättring av skatteförmågan inträder. Motionärernas inställning är att skatteförmågeprincipen bör vara utslagsgivande för skatteplikt respektive avdragsrätt för periodiskt understöd om inte andra skäl med betydande styrka talar emot en sådan lösning. Sådana skäl föreligger när det gäller periodiskt understöd till person i givarens hushåll. I fråga om periodiskt understöd till annans undervisning eller uppfostran föreligger däremot inte skäl att frångå skatteförmågeprincipen.

Avsaknaden av avdragsrätt i fall där mottagaren studerar torde sakna stöd

i allmänhetens rättsuppfattning. Enligt studiemedelssystemet skall periodiskt understöd räknas som inkomst vid bedömning av om inkomstprövade tillägg skall utgå. Detta förstärker ytterligare skälen för avdragsrätt för givaren.

Starka skäl talar även för att studiekostnader i övrigt, främst amortering av studieskuld, bör beaktas vid beskattningen. Också denna frågeställning har aktualiserats vid flera tillfällen. 1961 års riksdag beslöt om ett system med avskrivning med en fjärdedel av vissa studielån. Avskrivningsförfarandet motiverades bl. a. som ett alternativ till avdragsrätt för amortering av studieskuld, varom förslag framlagts av 1950 års skattelagssakkunniga. Genom det av riksdagen år 1964 beslutade nya studiesociala systemet slopades avskrivningsförfarandet. De med studiekostnader sammanhängande beskattningsfrågorna kvarstår därför olösta.

Från fackligt håll har poängterats att införande av möjligheter till avdrag för studieskuld skulle ge en skatteutjämning. Nuvarande system innebär nämligen att studerande i regel inte får nytta av ortsavdrag under studietiden. Detta skulle kunna kompenseras av avdragsmöjligheter för studieskuldsmorteringar i ett senare skede, när den progressiva beskattningen börjat påverka vederbörandes inkomster.

Ett undantag från beskattning av amortering av studieskulder torde förutsetta ett schablonsystem. Det avdragsgilla beloppet kan begränsas till ett maximerat schablonavdrag under ett begränsat antal år efter det vederbörande trätt ut i förvärvslivet.

I: 640 och II: 800

Under senare delen av 1966 avvecklades verksamheten vid hamperedningsverket i Visby och linberedningsverket i Laholm och den anställda personalen friställdes. I samband därmed beslöt riksdagen att avgångsvederlag skulle utgå till friställd personal. Riksdagsbeslutet innehöll emellertid inte någon bestämmelse om skattelättnad för utbetald avgångsvederlag. Dessa avgångsvederlag har i överensstämmelse med gällande bestämmelser utbetalats av respektive länsarbetsnämnder. Förmodligen har inte några skatteavdrag gjorts i samband med utbetalningarna, vilket medfört att berörda personer i flera fall senare erhållit restskatt med anledning härav. Detta är i och för sig naturligt men har samtidigt givit anledning till jämförelser med vad som gäller för beskattning av sådana avgångsvederlag, som från den 1 januari 1967 utgår från Arbetsmarknadens försäkringsaktiebolag (AFA) och Folksam till arbetstagare som avskedas utan egen förskyllan till följd av driftinskränkning eller driftnedläggelse.

Enligt Kungl. Maj:ts proposition nr 39/1967, vilken av riksdagen bifallits på sätt som framgår av bevillningsutskottets utlåtande nr 28/1967, har ändring gjorts i 32 § kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370)

samt anvisningarna härtill, som medger ovannämnda rätt till skattelättnad för utbetkommen avgångsersättning.

Beslutet om och tillämpningen av 32 § kommunalskattelagen ligger i tiden så nära utbetalningen av avgångsvederlag till friställda arbetstagare vid hamperedningsverket i Visby och linberedningsverket i Laholm att likartade beskattningsregler bör tillämpas även i dessa fall.

Utskottet

För finansiering av studier vid universitet och högskolor samt vid vissa andra läroanstalter och utbildningslinjer tillhandahåller staten studiemedel enligt studiemedelsförordningen den 4 juni 1964. Studiemedel utgår f. n. med 8 120 kr. för år. Härav utgör högst 1 750 kr. *studiebidrag*. Återstoden (6 470 kr.) utgör *återbetalningspliktiga studiemedel*. Studerande, som har vårdnaden om barn under 16 års ålder eller som är skyldig att utge underhållsbidrag till sådant barn, kan erhålla studiemedelstillägg. Om synnerliga skäl föreligger kan extra studiemedel utgå.

Återbetalning av studiemedel sker medelst årliga avgifter. Avgiftsbetalningen skall påbörjas tredje året efter det under vilket studiemedel senast utgått och i allmänhet pågå t. o. m. det år då studiemedelstagaren fyller 50 år. Återbetalningstiden omfattar således i allmänhet 20—25 år. Om den återbetalningsskyldiges och/eller hans makes inkomst och förmögenhet inte uppgår till vissa i studiemedelsförordningen närmare angivna värden (»avgiftsgränser») har studiemedelstagaren en ovillkorlig rätt till uppskov med återbetalningen.

På återbetalningspliktiga studiemedel utgår inte någon ränta. Systemet har emellertid ändå till följd att den återbetalningspliktige kan få betala tillbaka ett belopp som sammanlagt är större i kronor räknat än det han mottagit i återbetalningspliktiga studiemedel. Detta sammanhänger med att de återbetalningspliktiga studiemedlen skall omräknas till basbelopp och att återbetalningarna skall omfatta lika många basbelopp som den återbetalningsskyldige erhållit i återbetalningspliktiga studiemedel. En universitetsstuderande som under åren 1966—1968 uppbär studiemedel med belopp motsvarande 3 basbelopp om vardera 5 800 kr. eller tillhoppa 17 400 kr. är alltså — om basbeloppet då återbetalning skall ske stigit till i genomsnitt 6 500 kr. — i princip skyldig återbetala ($3 \times 6\,500 =$) 19 500 kr.

I propositionen föreslås bl. a. att avdrag vid inkomsttaxeringen inte skall få göras för någon del av studiemedelsavgifterna, men att återbetalningspliktiga studiemedel vid förmögenhetstaxeringen skall behandlas som skuld och alltså få dras av vid förmögenhetsberäkningen.

Samtliga de föreliggande motionerna med undantag av motionerna I: 640 och II: 800 syftar till att genom avdragsrätt i någon form vid beskattningen underlätta finansieringen av studier eller förbättra de färdigutbildades ekonomiska villkor. Enligt motionerna I: 878 och II: 1134 skulle man genom införande av en rätt till avdrag för studiemedelsavgifter kunna uppnå större likformighet vid beskattningen. Motionärerna i motionerna I: 879 och II: 1133 anser att studieskulden kan betraktas som en ackumulering av levnads-kostnader motsvarande existensminimum. De anser också att frågan om studiebidragets höjd bör utredas. I motionen II: 478 framhålls att de med studiekostnader sammanhängande beskattningsfrågorna, sedan det av 1961 års riksdag beslutade systemet med avskrivning med en fjärdedel av vissa studielån numera slopats, alltjämt kvarstår olösta. I sistnämnda motion förordas också införande av en rätt till avdrag för periodiskt understöd till studerande. Yrkande om avdrag för periodiskt understöd till studerande har framställts också i motionerna I: 181 och II: 233 samt I: 644 och II: 791. Enligt motionärerna i sistnämnda motionspar bör sådant avdrag, för att det inte särskilt skall gynna personer i högre inkomstlagen, ske direkt från den slutliga skatten.

Utskottet vill inledningsvis erinra om att skattelagssakkunniga (SOU 1960: 6) utförligt redovisade de skäl som enligt deras mening talade mot en avdragsrätt för studiekostnader. De sakkunniga konstaterade därvid bl. a. att vad som brukar betecknas såsom studiekostnader, i vart fall när det gäller längre och dyrbarare utbildning, till alldeles övervägande del utgörs av utgifter för den studerandes bostad, föda, kläder och andra levnadsbehov under studietiden. Skulle avdrag medges för sådana kostnader i form av årliga schablonmässigt bestämda belopp, skulle detta betyda att man gav avdrag för levnadskostnader på ett sätt, som saknade motsvarighet vid den skattemässiga inkomstberäkningen i övrigt, och detta i sin tur kunde medföra en omprövning av frågan om inte också vissa andra slag av levnadskostnader, som sammanhänge med inkomstförvärvet, borde medföra avdragsrätt.

Som utskottet tidigare vid upprepade tillfällen framhållit har frågan om avdrag för periodiskt understöd till studerande och för studiekostnader kommit i ett helt nytt läge genom 1964 års studiesociala reform. Denna får nämligen anses innebära ett stadfästade av principen att utbildningen på såväl låg- som högstadiet bör främjas genom statliga stödåtgärder. Det kan inte anses rimligt att — jämsides med den avsevärda utgiftsökning som denna reform medför för staten — anslaget till studiehjälp och studiemedel uppgår för budgetåret 1968/69 till 456 milj. kr. — införa en rätt till avdrag för periodiskt understöd till studerande och för studiekostnader, som otvivelaktigt skulle innebära ett högst betydande skattebortfall. En utvidgning av det studiesociala stödet till att omfatta skattefrihet för den del av den återbetalningsskyldiges inkomster, som motsvaras av hans återbetalningsskyldighet, innebär ett missgynnande av den som varit med om att finansiera stödet

men som själv inte haft eller har möjlighet att bedriva högre studier. Härtill kommer att en studiesubvention via avdragsrätt för amortering av studieskulder alltid kommer dem mest till godo som har de största inkomsterna och alltså det minsta subventionsbehovet.

Reglerna om återbetalning av studiemedelsavgifter kan enligt utskottets mening anses gynnsamma för den återbetalningsskyldige. Återbetalningarna skall normalt börja först tredje året efter studiernas slut och i allmänhet pågå 20—25 år. Någon återbetalning skall i regel inte behöva ske under ett år då den återbetalningsskyldiges inkomst inte överstiger, i dagens penningvärde, högst 21 000 kr. Återbetalningarna är visserligen — i likhet med ATP-pensionerna — indexreglerade. Om indexregleringen emellertid medför att återbetalning i fast penningvärde blir ofördelaktigare än ett vanligt lån äger den återbetalningsskyldige rätt till återbäring av för mycket inbetalda avgifter. Låneräntan skall därvid antas ha uppgått till endast 60 % av den vid varje tidpunkt gällande normalräntan för lån från statens utlåningsfonder. Detta innebär att den återbetalningsskyldige — med nu gällande normalränta om 6 % — aldrig behöver betala mer än 3,6 % ränta på återbetalningspliktiga studiemedel. Denna räntesats måste enligt utskottets mening anses mycket fördelaktig inte minst med tanke på att den återbetalningsskyldige aldrig behöver ställa någon säkerhet för att erhålla studiemedel. Om basbeloppet inte höjs i onormal omfattning torde för övrigt en återbetalning enligt basbeloppsmetoden ofta komma att ställa sig gynnsammare än ett 3,6-procentigt lån. Inte minst gäller detta i de fall då den återbetalningsskyldige inte når upp till avgiftsgränsen och alltså något eller några år befrias från återbetalningsskyldighet.

Med det anförda anser utskottet sig böra tillstyrka förslaget i propositionen att studiemedelsavgifter inte skall vara till någon del avdragsgilla vid inkomsttaxeringen. Utskottet avstyrker således bifall till de motionsyrkanden som avser införande av en rätt till avdrag för studiemedelsavgifter eller andra studiekostnader. Vad utskottet anför i det föregående innebär ett ställningstagande också till yrkandena om införande av rätt till avdrag för periodiskt understöd till studerande. Visserligen kan — som motionärerna framhållit — allvarliga erinringar riktas mot gällande föreskrifter om avdrag för periodiskt understöd, inte minst därigenom att vissa understödsformer intar en förmånligare ställning i beskattningshänseende än andra. Detta är emellertid enligt utskottets mening inte ett skäl för att ytterligare vidga rätten till avdrag för periodiskt understöd.

Fastställandet av studiebidragets storlek, som berörs i motionerna I: 879 och II: 1133, är en statsfinansiell fråga som rör konkurrensen mellan olika angelägna utgiftsändamål om tillgängliga resurser. Det är emellertid också ett rättvisespörsmål. Man torde knappast kunna höja studiebidraget utan att samtidigt förbättra förmånerna inom studiehjälpsystemet. En höjning av studiebidraget kan antas föra med sig sådana höjningar av bidragen till

studerande inom gymnasiala skolformer att statens samlade utgifter för studiesociala ändamål blir oproportionerligt höga.

Med det anförda avstyrker utskottet bifall till motionerna I: 181 och II: 233, I: 644 och II: 791, I: 878 och II: 1134, I: 879 och II: 1133 samt motionen II: 478.

I likhet med departementschefen anser utskottet att återbetalningspliktiga studiemedel bör anses som en vid beräkning av skattepliktig förmögenhet avdragsgill skuld.

De delar av propositionen som inte upptagits till särskild behandling har inte föranlett någon erinran från utskottets sida.

Utskottet behandlar slutligen yrkandet i motionerna I: 640 och II: 800, att de bestämmelser i fråga om beskattning av engångsersättning på grund av avgångsbidragsförsäkring, vilka antagits av 1967 års riksdag, skall äga tillämpning också på dem som under 1966 friställts från hampberedningsverket i Visby och linberedningsverket i Laholm och i samband därmed erhållit avgångsvederlag.

På grund av avgångsbidragsförsäkring (AGB-försäkring) i Arbetsmarknadens försäkringsaktiebolag (AFA) och i Folksam utgår fr. o. m. den 1 januari 1967 ersättning till arbetstagare som avskedas utan egen förskyllan till följd av driftinskränkning eller driftnedläggelse. Försäkringsersättningen utgörs av två delbelopp, A-belopp och B-belopp. A-beloppet uppgår f. n. till 100 kr. för varje helt anställningsår och får uppbäras av försäkrad arbetstagare under förutsättning antingen att tiden för hans anställning vid ett och samma företag uppgår till minst tio år eller att summan av de år han varit anställd vid företaget och hans levnadsår utgör minst 65. Beloppet utbetalas i omedelbar anslutning till avskedandet och oberoende av om omständigheter är för handen. B-beloppet är f. n. maximerat till 600 kr. I fråga om detta belopp är det den avskedades ålder och hans svårighet på grund därav att få nytt arbete, som är den materiella grunden för utbetalningen. Förra årets riksdagsbeslut (Prop. 1967: 39; BeU 28) innebär att försäkringsersättningens A-belopp är helt skattepliktigt medan B-beloppet är skattefritt intill ett belopp motsvarande två gånger det basbelopp som fastställts för januari månad under taxeringsåret. Detta innebär att B-beloppet vid årets taxering skulle ha varit skattefritt även om det uppgått till 11 400 kr.

Vidare kan erinras om att förra årets riksdag beslutat (Prop. 1967: 95; BeU 49.) att avgångsvederlag till småbrukare, som önskar upphöra med jordbruket eller övergå till annan sysselsättning, under vissa förutsättningar inte skall räknas som skattepliktig intäkt.

De avgångsersättningar som aktualiserats i motionerna I: 640 och II: 800 omfattar dels ett grundbidrag om lägst 1 000 och högst 2 000 kr., beroende på anställningstidens längd, dels ett tilläggsbidrag, avvägt med hänsyn till veder-

börandes ålder, då anställningen upphörde. Tilläggsbidraget utgör minst 1 000 och högst 6 000 kr. Handikappad personal är, oavsett ålder och anställningstid, berättigad till avgångsersättning med högst 8 000 kr. (jfr Prop. 1966: 11; JU 3).

Av det anförda framgår att avgångsersättningarna till de anställda vid hamperedningsverket i Visby och linberedningsverket i Laholm utgått efter i huvudsak samma grunder som ersättning på grund av kollektiv AGB-försäkring. Grundbeloppet kan jämföras med AGB-försäkringens A-belopp, medan för utbetalning av tilläggsbidraget gäller i huvudsak samma förutsättningar som i fråga om nämnda försäkrings B-belopp. Utskottet vill särskilt understryka att B-beloppet är skattefritt intill ett belopp av f. n. 11 400 kr. Med hänsyn till det anförda anser utskottet att de ifrågakommande avgångsersättningarna — till den del de utgjort tilläggsbidrag — inte bort eller bör bli föremål för beskattning. Den partiella skattefriheten för avgångsbidrag bör jämlikt grunderna för den av förra årets riksdag antagna lagstiftningen givetvis gälla statliga ersättningar som inte utgår efter gynnsammare grunder än ersättning på grund av kollektiv AGB-försäkring.

Med det anförda anser utskottet sig ha besvarat motionerna I: 640 och II: 800.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet
att riksdagen

A) — med bifall till Kungl. Maj:ts proposition nr 81 —
antar vid propositionen fogade förslag till

1) lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370);

2) förordning angående ändring i förordningen den 26 juli 1947 (nr 577) om statlig förmögenhetsskatt;

B) avslår

1) motionerna I: 640 och II: 800, i den mån de icke kan anses besvarade genom vad utskottet ovan anförde,

2) motionerna I: 181 och II: 233

3) motionerna I: 644 och II: 791

4) motionerna I: 878 och II: 1134

5) motionerna I: 879 och II: 1133

6) motionen II: 478.

Stockholm den 7 november 1968

På bevillningsutskottets vägnar:

JOHN ERICSSON

Närvarande:

från f ö r s t a kammaren: herrar John Ericsson (s), Einar Eriksson (s), Tage Johansson (s), Gösta Jacobsson (h), Paul Jansson (s), Enarsson (h), Erik Filip Petersson* (fp), Tistad (fp), Ove Karlsson (s) och Fälldin (cp); samt

från a n d r a kammaren: herrar Brandt (s), Engkvist* (s), Vigelsbo* (cp), Andersson i Essvik* (s), Eriksson i Bäckmora (cp), Forsberg (s), Enskog (fp), Carlstein* (s), Larsson i Umeå (fp) och Lothigius (h).

* Icke närvarit vid justering av betänkandet.

Reservationer

1) av herrar *Gösta Jacobsson* (h), *Enarsson* (h) och *Lothigius* (h), vilka ansett

dels att det avsnitt av utskottets yttrande som börjar på s. 12 med »Som utskottet» och slutar på s. 14 med »motionen II: 478» bort ha följande lydelse:

För införandet av avdragsrätt talar å andra sidan skatteförmågeprincipen. Såsom kammarrätten i dess i propositionen citerade yttrande över departementspromemorian konstaterar, har två skattskyldiga, av vilka den ene har att betala studiemedelsavgift och den andre inte, men som har lika stora inkomster och i övrigt lika förhållanden inte samma skatteförmåga. Skillnaden skulle, menade kammarrätten, bli beaktad om den som betalat sådan avgift fick göra avdrag för avgiften vid taxeringen.

För införande av avdragsrätt kan också anföras att studiekostnader utgör en investering i kunskaper och att denna investering på sätt som gäller i fråga om andra investeringar bör kunna skattemässigt avskrivas.

Å andra sidan låter det sig enligt utskottets mening icke bestrida, att de studiekostnader, som täcks med av studerande i lån erhållna statliga studiemedel, till väsentlig del utgöres av utgifter för bostad, föda, kläder och andra levnadsbehov, utgifter, vilka för andra skattskyldig-kategorier inte är avdragsgilla vid inkomstbeskattningen. Det får emellertid ej heller förbises att en mindre del åtgår till täckande av kostnader, som under vissa omständigheter kan vara avdragsgilla, såsom utgifter för resor mellan vederbörande lärosäte och hemorten, fördyrade levnads-kostnader och utgifter för nödvändig kurslitteratur, vartill kommer att den studerande ofta ej kan tillgodogöra sig de ortsavdrag som belöper på studieår. Det väsentliga är emellertid olikheterna i skatteförhållandena å ena sidan under de beskattningsår som hänför sig till studiemedlens nyttjande och å andra sidan de beskattningsår då beloppen genom studiemedelsavgifterna återbetalas. Om de medel som under studietiden använts för täckande av levnads-kostnaderna utgjorts av årlig

arbetsinkomst inom ramen för studiemedelsbeloppet, hade skatten i huvudsak beräknats efter proportionella grunder eller efter lägsta progressivskala och till följd av ortsavdraget blivit ringa. För den händelse pengarna däremot i stället utgjorts av lånade medel, som skall i sinom tid återbetalas i form av studiemedelsavgifter, kommer den återbetalningsskyldige, när återbetalningen sker, i stället att träffas av en marginals katt om 50—60 %. Från rättvisesynpunkt kan berättigad erinran riktas däremot. För att utjämna denna skillnad i skattebelastning mellan studieåren å ena sidan och återbetalningen å den andra torde viss avdragsrätt vara motiverad. Beträffande storleken av detta avdrag kan olika bedömningar föreligga. Frågan därom torde böra göras till föremål för en mera ingående utredning än vad i departementspromemorian åstadkommits. I avvaktan härpå torde man — eftersom bestämmelser i ämnet erfordras redan för 1969 års taxering — vara hänvisad till en skälig schablon, som framför allt siktar på den ovan berörda utjämningen av skatteförhållandena. En avdragsschablon på 40 % av studiemedelsavgiften som ett medeltal torde enligt utskottets mening medföra en rimlig avvägning. Utskottet vill understryka att denna schablon bör betraktas som ett provisorium och att den fortsatta utredningen bör avse såväl studiemedelsavgifterna som andra låneformer där en motsvarande avdragsrätt synes kunna ifrågakomma.

dels ock att utskottet bort hemställa,

under punkten A 1)

att riksdagen — med förklarande att Kungl. Maj:ts proposition nr 81 icke kunnat av riksdagen oförändrad antagas — antager vid propositionen fogat förslag till lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370) med den ändringen, att 20 § erhåller följande såsom *utskottets förslag* betecknade lydelse:

(Kungl. Maj:ts förslag)

(Utskottets förslag)

20 §.

Vid beräkningen ————— av 43 § 3 mom.

Avdrag må ————— å skuld;

avgift enligt förordningen den 15 december 1967 (nr 882) om studiemedelsavgifter;

förlust, som ————— till kapitalförlust.

Oavsett vad i nästföregående stycke sägs, äger skattskyldig, som under beskattningsåret erlagt avgift enligt förordningen den 15 december 1967 (nr 882) om studiemedelsavgifter, rätt till avdrag med fyrtio procent av det erlagda beloppet.

under punkterna B 4—6

att riksdagen — med anledning av motionerna I: 878 och II: 1134, I: 879 och II: 1133 samt motionen II: 478 — i skrivelse till Kungl. Maj:t begär utredning av frågan om studiemedelsavgifternas och andra studiekostnaders behandling i skattehänseende.

2) av herrar *Erik Filip Petersson* (fp), *Tistad* (fp), *Enskog* (fp) och *Larsson* i Umeå (fp), vilka ansett

dels att det avsnitt av utskottets yttrande, som börjar på s. 12 med »Utskottet vill» och slutar på s. 14 med »motionen II: 478» bort ha följande lydelse:

För personer med högre utbildning sker inträdet i förvärvslivet först vid en ålder av omkring 25 år och ofta ännu senare. Under studietiden är de studerande i regel förhindrade att förvärva egen inkomst. De saknar alltså ofta möjlighet att tillgodogöra sig bl. a. Ortsavdrag och allmänna avdrag som de skulle ha varit berättigade till om de, i stället för att studera, ägnat sig åt förvärvsarbete. De kostnader som uppkommer under studietiden avser visserligen till stor del utgifter för levnadsbehov. I dag medges emellertid enligt svensk skattelagstiftning i vissa fall avdrag för rena levnadskostnader. Utskottet vill erinra om att Ortsavdraget är ett avdrag som är avsett att täcka de elementära levnadskostnaderna och att av de utgifter som en studerande åsamkas under studietiden åtskilliga är av sådan art att de skulle varit avdragsgilla om de utgjort kostnader för förvärvande av intäkter i en förvärvskälla. Utskottet tänker härvidlag bl. a. på ökade levnadskostnader på studieorten och kostnader för resor mellan denna ort och hemorten.

Det måste enligt utskottets mening anses skäligt att de studerande i efterhand erhåller någon skattemässig kompensation för en del av de kostnader som de åsamkas under studietiden.

Av väsentlig betydelse är enligt utskottets mening de stora skillnader i den studiemedelsberättigades inkomstförhållanden som normalt kommer att råda under studieåren och de år då återbetalningarna skall ske. Studiemedelsavgifterna, som är indexreglerade, kommer nämligen då de återbetalas att drabbas av en marginals katt som till följd av skatteprogressionen i flertalet fall knappast kan beräknas understiga 50 %. Om studiemedlen i stället blivit föremål för beskattning som arbetsinkomst redan under studieåren hade skatten efter avdrag blivit obetydlig.

De i propositionen anförda skälen för att studiemedelsavgifter inte bör vara till någon del avdragsgilla finner utskottet således inte bärande.

Utskottet är medvetet om att studiemedelsavgifternas behandling i skattehänseende är en fråga som rymmer avsevärda problem. Med hänsyn till att principen om beskattningsårets slutenhet på senare år genombrutits på flera områden och av skäl som utskottet andragit i det föregående, bör emellertid

enligt utskottets mening frågan bli föremål för fortsatta överväganden. Därvid bör också frågan om avdrag för periodiskt understöd till studerande upp-
tas till prövning. Utskottet finner reglerna om sådant avdrag i deras nuva-
rande utformning högst otillfredsställande från rättvisesynpunkt. Självfal-
let bör en avdragsrätt för den som ger periodiskt understöd till studerande
kombineras med skatteplikt för mottagaren.

Med det anförda vill utskottet inte motsätta sig bifall till propositionen.
Utskottet hemställer emellertid att frågan om studiekostnadernas behandling
i skattehänseende och om avdrag för periodiskt understöd till studerande blir
föremål för särskild utredning.

dels ock att utskottet under punkterna B 2—6 bort hemställa,

att riksdagen, med anledning av följande motioner, näm-
ligen

- 1) motionerna I: 181 och II: 233
- 2) motionerna I: 644 och II: 791
- 3) motionerna I: 878 och II: 1134
- 4) motionerna I: 879 och II: 1133
- 5) motionen II: 478

i skrivelse till Kungl. Maj:t begär utredning av frågan om
studiekostnaders behandling i skattehänseende och om av-
drag för periodiskt understöd till studerande.

3) av herrar *Fälldin* (cp), *Vigelsbo* (cp) och *Eriksson* i Bäckmora (cp),
vilka ansett

dels att det avsnitt av utskottets yttrande på s. 12 som börjar med »Som
utskottet» och 10 rader längre ned slutar med »betydande skattebortfall»
bort ha följande lydelse:

1964 års studiesociala reform får anses innebära ett stadfästade av prin-
cipen att utbildningen på såväl låg- som högstadiet bör främjas genom stat-
liga åtgärder. Fortfarande spelar dock föräldrarnas stöd till barnen i deras
studier en inte oväsentlig roll. Enligt nu gällande bestämmelser undantas
periodiskt understöd till annans undervisning eller uppfostran från avdrags-
rätt, såvida understödet inte utgjort skadestånd. Undantagsregeln kan ifrå-
gasättas, eftersom föräldrarnas understöd av barnens studier fortfarande
måste anses ha stor betydelse från samhällets synpunkt. En förutsättning
för ett avskaffande av nämnda regel är emellertid att avdragsreglerna får en
utformning, som inte särskilt gynnar vissa inkomstgrupper. Detta kan ga-
ranteras genom att avdraget göres direkt på den slutliga skatten.

dels att det avsnitt av utskottets yttrande på s. 13 som i tredje stycket
femte raden uppifrån börjar med »Vad utskottet» och 8 rader längre ned
slutar med »periodiskt understöd» bort ha följande lydelse:

Vad utskottet anfört i det föregående innebär emellertid å andra sidan ett

ställningstagande för en utredning angående införandet av rätt till avdrag för periodiskt understöd till studerande. De allvarliga erinringar som motionärerna riktat mot gällande föreskrifter om avdrag för periodiskt understöd är berättigade. Ändrade bestämmelser förutsätter dock, att avdragsreglerna får en sådan konstruktion att orättvisor mellan olika inkomstgrupper kan undvikas, t. ex. genom den metod som föreslagits i motionerna I: 644 och II: 791. Utskottet tillstyrker således att frågan om avdrag för periodiskt understöd till studerande blir föremål för utredning.

dels att det avsnitt av utskottets yttrande på s. 14 som börjar med »Med det» och slutar med »motionen II: 478» bort ha följande lydelse:

Med det anförda avstyrker utskottet bifall till motionerna I: 878 och II: 1134, I: 879 och II: 1133 samt motionen II: 478, i vad den innefattar yrkande om utredning angående studiekostnaders behandling i skattehänseende.

dels ock att utskottet under punkterna B 2, 3 och 6 bort hemställa,

att riksdagen — med bifall till motionerna I: 644 och II: 791 och motionen II: 478, i vad denna motion innefattar yrkande om utredning angående rätt till avdrag för periodiskt understöd till studerande samt med anledning av motionerna I: 181 och II: 233 — i skrivelse till Kungl. Maj:t begär skyndsamt utredning om rätt till skatteavdrag för periodiskt understöd till studerande.